

Kirjallisuudentutkija bloggaajana

Risto Niemi-Pynttäri

Aloitin bloggaamisen vuonna 2005, jolloin nämä internetin pikajulkaisualustat tulivat suosituiksi. Sitä ennen olin toiminut ohjaajana kirjoittajien verkkoryhmässä ja lumouduin kaikesta siitä vapaudesta, minkä verkko tarjosi. Verkkoinnostuksen vuoksi saksalainen romantiikka sai väistyä, Hölderlin-väitös jäi kesken, ja vaihdoin tutkimuksen aiheeksi verkkoproosan sekä aloitin työt luovan kirjoittamisen maisteriopiskelijoiden kanssa. *Kun Kirjoitan* oli ensimmäinen blogini. Kehittelin siinä mielikuvia luovasta kirjoittamisesta yliopistossa. Lueskelin postmodernia filosofiaa, jossa kirjoittamisen käsite oli jotain aivan muuta kuin luovan kirjoittamisen oppaissa. Harrastin pienissä teksteissäni teorian ja kuvittelun yhdistämistä, ne olivat ikään kuin akateemisia luovuusharjoituksia.

Blogitekstien laatiminen on minulle julkista ideointia. Kerään älyllisiä virikkeitä ja puristan niitä palloiksi. Julkisuus blogeissa on sopivan pientä, se ei vaadi liikaa, mutta kutsuu panemaan parastaan. Tärkeintä on, että julkisesti kirjoittaessani pääsen parempaan tulokseen kuin muistiinpanoissani.

Olen kokenut bloggaamisen jatkoksi opiskeluaikojeni pienlehtiaktivismille. Blogit ovat intellektuellille mahdollisuus osallistua julkiseen elämään. 2000-luvun alkuvuosina lehdistön asenteet kirjallista oppineisuutta kohtaan jyrkkenivät ja tutkijan toimintakenttä kaventui: jäljelle jäivät tiukan tieteellinen kirjoittaminen, yliopisto-opetuksen ilot ja yleistajuinen kirjoittelu sanomalehtien kulttuurisivuille.

Sitten tulivat blogit, jotka poistivat rajoja ja avasivat lattean yleistajuisuuden sijaan uuden reitin lukijoiden pariin. Osin se on sama reitti kuin pienlehdissä. Asiaa ei tuputeta ihmiselle, joka ei ole siitä kiinnostunut. Toisin sanoen blogit suuntaavat yhtenäiskulttuurin edellyttämän puhettavan ohi kohti pieniä ja keskusteltavia yleisöjä.

Olen perustanut monenlaisia blogeja, ne ovat kuin kirjoja jotka eivät suostu päätymään, odottavat aina vaan uutta merkintää. Tutkimusjuttuja esittelevä linkkiblogini *Risto Niemi-Pynttäri* tarjoaa otteita artikkeleistani. Elämäntapablogini muuntuu ja vaihtaa nimeään vuodenaikojen mukaan: tällä hetkellä se on *Maagista kyökkirealismia*, keväällä blogi siirtyy puutarhan pariin. Itselleni tähän blogiin kirjoittaminen merkitsee ihmeellisen ja hämmästyttävän äärelle hakeutumista.

Luetuin on ehkä kuitenkin osuuteni *LUUTIISSA*, viiden kriitikon ja tutkijan ryhmäblogissa. *LUUTIIIn* lähtökohtana on rennon erimielisyyden harjoittaminen kirjallisuuskeskustelun alueella. Monenlaisia debatteja on käyty mutta veriset verkkosodat on vältetty. Omat postaukseni eivät käsittele niin ajankohtaisia aiheita, että ne synnyttäi-

sivät debatteja, mutta terävässä ja kriittisessä seurassa on positiivisella tavalla haastavaa kirjoittaa.

Kokeilemme parhaillaan *LUUTII*ssa väitöskirjakäsikirjoituksen julkista kehittelyä ja kommentointia. Maaria Pääjärvi tutkii väitöshankkeessaan ”Kritiikki tekstilajina” muun muassa sitä, miten kritiikki muodostaa kirjallisuuskäsityksiä. Ensimmäinen blogissa jaettu teksti kehitteli hypoteesia uskriteikistä modernistisen runouden taustalla.¹ Minä ja muut kommentoimme.

Avoin ja julkinen kehittäminen tuntuu tuovan tutkimuksen kommentointiin sekä hyvää että huonoa. Itse huomaan suosivani kommentteissa kärjistyksiä enemmän kuin tavallisesti ohjaajan roolissa, sillä se kuuluu blogikeskustelun tyyliin. Kärjistäminen ei kuitenkaan auta tutkijaa parantamaan tekstiään. Toisaalta julkisissa ja rajoittamattomissa kommentteissa voi auaa uusia näkökulmia, joiden myötä tutkimusteksti terävöityy ja ryhdistyy.

LUUTII on edistänyt myös omaa tutkimustani. Olen julkaissut blogissa huomioita ja avauksia, joissa tarkastelen verkon aiheuttamaa kirjallisen julkisuuden muutosta. Joistakin blogimerkinnöistä olen löytänyt ainesta laajemmaksikin artikkeliksi.

Tutkimusta lähellä olevassa bloggaamisessa on tasapainoilemista spontaanisuuden ja harkinnan välillä. On hyvä kirjoittaa merkintä silloin kun kysymys on tuore. Blogi on joustava julkaisualusta: omia väärinkäsityksiä voi korjata myöhemmin. Päivittämistä odottava blogi kutsuu kehittämään ajatuksia tuoreeltaan – ja testaamaan niitä saman tien.

LUUTII-ryhmäblogi: <http://www.luutii.ma-pe.net/>

Maagista kyökkirealismia: <http://pynttari.wordpress.com/>

Akateeminen blogi, *Risto Niemi-Pynttari*: <http://rniemi.wordpress.com>

Päivi Kosonen

Kun aloitin bloggauksen 2000-luvun puolivälissä, olin etsimässä paikkaa jossa voisin virkistyä, elpyä. Olin harhaillut edelliset vuosikymmenet narratologis-feministisen kirjoittamisen autiomaassa ja janosin juotavaa. Halusin kirjoittaa enemmän itsenäni ja puhua vapaammin omilla äänilläni. Aloin blogata myös, koska halusin kirjoittaa vapaasti lukemistani kirjoista – ilman tulosvastuuta ja generajoja.

Minulla on kolme blogia. Vanhin on lukupäiväkirjatyypinen sivusto, joka kantaa omaa nimeäni. Otin sen aktiiviseen käyttöön oikeastaan vasta kun toimin Mikael Agricola -käännöspalkintoraadissa vuosina 2007–2009. Kirjoittelin blogiin muistiinpanojani ja mietteitäni noiden vuosien käännöskirjasadosta.

Sen on oikeastaan korvannut toinen, maailman nykykirjallisuuksia esittelevän *Café Voltaire* -kirjasarjan ympärille luotu blogi, johon kirjoitan yhdessä muiden tutkijoiden ja kriitikoiden kanssa. Tällä blogilla on myös emäntä, Päivi Brink, joka huolehtii kommentteista ja näkyvyydestämme. *Café Voltaire* -blogi toimii nykyään myös Facebookissa, jonne kirjoituksia koskeva keskustelu on oikeastaan siirtynytkin.

Kolmas ja tuorein blogini on *Ajatusmatka*, joka yhdistää kirjallisuutta, luovaa omaelämäkerrallista kirjoittamista ja kirjallisuusterapiaa. Täällä saan vapaasti kirjoittaa henkisistä isistä ja äideistäni.

Näillä foorumeilla voin kirjoittaa lyhyesti melkein mistä haluan: eurooppalaisesta taideproosasta, myöhäismoderneista elämäntaito-oppaista, historiateoksista, omaelämäkertoista, dekkareista tahi miksei myös Valerius Bierzolaisen, varhaiskeskiaikaisen askeetikkomunkin, henkisestä perinnöstä.

Bloggaamiseen liittyvä vapauden tunne on omalla kohdallani todellinen; se on vaikuttava, efektiivinen. Kyse ei ole pelkästä illuusiosta, koska voin tuntea kirjoittamisen vapauden mielessäni ja ruumiissani. Kirjoittaessani blogia minun ei tarvitse osoittaa mitään, ei väittää mitään, ei palvella ketään. Minun ei tarvitse kahlita itseäni sen kummemmin kriittiseen parnassodiskurssiin kuin akateemiseen jargoniinkaan, oikeaoppisuudesta ja poliittisesta korrektiudesta puhumattakaan.

Kirjoitukseni *Café Voltaire* -blogissa tulevat usein rakenteensa ja tyyliinsä puolesta lähelle perinteistä kirjallisuuskritiikkiä, jota myös kirjoitan. Blogissa minulla on kuitenkin mahdollisuus olla omakohtaisempi. Saan vapaammin keskittää jutun johonkin itselleni tärkeään asiaan tai yksityiskohtaan. Höyrytä yhdestä asiasta tasapuolisuudesta ja -vertaisuudesta välittämättä.

Blogikirjoittamisessa voin lähteä liikkeelle tunteista, joita teos on minussa herättänyt. Kun esimerkiksi kirjoitin syyskuussa *Café Voltaire* -blogiin Riikka Pelon romaanista *Jokapäiväinen elämämme*, saatoin kirjoittaessani kuunnella vain sormenpäitteni soittoa tietokoneen näppäimistöllä.² Näin sain kirjoittaessani tutustuttua niihin alkuhämmennyksen, ihmetyksen ja ihastuksen tunteisiin, joita Pelon romaanin lukeminen oli minussa herättänyt. Kokemani tunteet herättivät sitten lukijoissa yllättävän paljon vastakaikua *Café Voltairen* Facebook-sivulla.

Blogikirjoittaminen on muuttanut kirjoittamistani. Tai ehkä se on vain sopinut minussa tapahtuneeseen muutokseen. Kritiikkini ovat muuttuneet omakohtaisimmiksi, ja kirjallisuustieteellinen kirjoittamiseni on muuttunut entistäkin omakohtaisemmaksi.

Päivi Kososen blogi: <http://www.paivikosonen.blogspot.fi/>

Café Voltaire -blogi: <http://avaincafevoltaire.blogspot.fi/>

Ajatusmatka: <http://ajatusmatka.blogspot.fi/>

Paula Arvas

Aloitin *Dekkarihylly*-blogini vuonna 2010. Olin väitellyt edellisenä vuonna ja samaan aikaan jäänyt kotiin hoitamaan vauvaa. Yhtäkkiä olin irti työyhteisöstäni ja ammattiroolistani. Siinä tilanteessa päätin perustaa dekkariblogin. Kirjoitin blogiini esittelyitä ja arvioita uudesta ja vanhasta rikoskirjallisuudesta. Heti alussa päätin, että kirjoitan vain sellaisista kirjoista, joista pidän. Yleisökseni ajattelin innokkaat dekkarien lukijat, jotka haluavat vinkkejä kiinnostavista kirjoista. Päivitin blogiani aktiivisesti niin kauan kun olin vanhempainvapaalla. Kommentteja tuli muutama, lähinnä silloin kun olin tehnyt jonkin asiavirheen, mutta varsinaisia keskusteluja ei syntynyt. Itse en pitänyt siitä, etten aina ollut selvillä kuka kommentteja kirjoitti nimimerkkien suojusta, joten kokemukseni bloggaamisesta ei varsinaisesti ole yhteisöllinen.

Kun palasin töihin vuoden 2011 alussa, blogin pitäminen jäi. Olin kirjoittanut verkkoon mietittyjä tekstejä ja käyttänyt jokaiseen blogitekstin hiomiseen muutaman tunnin parina päivänä viikossa. Tuota aikaa ei töihin paluun jälkeen enää tuntunut löytyvän. Päätin kuitenkin käyttää blogiani omien tutkimustekstieni julkaisemiseen. Kirjallisuudentutkijana olen kiinnostunut suomalaisen rikoskirjallisuuden historiasta. Halusin julkaista aiheita käsittelevät, lehdissä ilmestyneet artikkelini myös verkossa. Huomasin kuitenkin heti, etteivät pitkät tekstit toimi blogissa. Niistä pitäisi tehdä tiivistelmä ja laittaa sen alle linkki pidempään tekstiin. Niinpä tämäkin julkaisumuoto tyrehtyi. Olen kuitenkin edelleen sitä mieltä, että blogi voi toimia hyvänä väylänä oman tutkimuksen esittelyyn ja miksei myös keskustelun käymiseen. Kirjallisuushistoriaa käsittelevässä blogissa voisi esimerkiksi julkaista tietoa kiinnostavista arkistolöydöistä, jotta tieto niistä leviäisi nopeasti laajalle. Tutkijalle blogi voi myös toimia päiväkirjana, missä pohdiskella keskeneräisen tutkimusprosessin herättämiä kysymyksiä.

Verkossa julkaisemiseen pätee mielestäni sama kuin muuhunkin julkaisemiseen: tekstien pitää olla ajatuksella kirjoitettuja mutta helposti luettavia. Tällaisten tekstien kirjoittaminen vaatii kuitenkin aikaa, ja koen, että verkko on ikään kuin nopeampi media eli siellä olisi julkaistava usein, ja tekstien pitäisi olla nopeammin kirjoitettuja. Olen niin tottunut akateemiseen julkaisemiseen eli siihen, että tekstin kirjoittamis-, arviointi- ja julkaisemisprosessi vie pitkän ajan, että en ole löytänyt itsestäni verkko-kirjoittamisen vaatimaan ketteryyttä. Siinä missä akateeminen artikkeli on käynyt läpi pitkän prosessin, lyhyt (tai pidempikin) blogipostaus tuntuu enemmän puheenvuorolta tai huomiolta kuin akateemiselta tutkimukselta. Omaan tutkimusalaani liittyvien blogipäivitysten tekeminen olisi mielestäni kuitenkin edelleen haasteellista ja kivaa, jos sille löytyisi aikaa. Koska en ole pitänyt aktiivisesti blogia yllä vuoden 2011 jälkeen, en ole merkinnyt sitä ansioluettelooni. Bloggaaminen voi kuitenkin mielestäni olla

osa akateemista meritoitumista: aktiivinen, tutkimusaiheita käsittelevä blogi kuuluu osaksi tutkijan ansioluetteloa siinä missä muukin tutkimuksen julkinen esittelemine.

Dekkarihylly: <http://dekkarihylly.blogspot.fi/>

Viitteet

¹ [Http://www.luutii.ma-pe.net/eiko-sana-kuulu-oppi-runosta-ja-modernismin-estetiikka-i/](http://www.luutii.ma-pe.net/eiko-sana-kuulu-oppi-runosta-ja-modernismin-estetiikka-i/)

² <http://avaincafevoltaire.blogspot.fi/2013/09/pelon-jokapaivainen-elamamme-virvoittaa.html#comment-form>